



Сім нових пам'яток документальної спадщини з Анголи, Вірменії, Франції, Грузії, Казахстану, Португалії і США були включені до реєстру Всесвітньої програми ЮНЕСКО "Пам'ять світу".

Новими об'єктами стали:

Перший Бюраканської Огляд (або Огляд Маркаряна, Вірменія) містить документи унікальних астрономічних спостережень, проведених Бюраканською астрофізичною обсерваторією (БАО) в період 1965–1980 рр. Даний огляд – найбільше астрономічне дослідження найближчої галактики. Він вважається одним з найважливіших досягнень астрофізики ХХ століття.

Регістр Bannièrè (Шаттл, Париж) часів правління Франциска I (Національний Архів, Серія Y9, Франція). Серія містить записи про реєстрацію та тексти законодавчих актів, у тому числі указ 1537 короля Франциска Першого про введення системи обов'язкових депозитарних фондів для книготорговців і друкарів. Вперше книговидавці та книгопродавці мали представляти копію кожної зі своїх книг в королівську бібліотеку для депозитарного зберігання. Ця законодавча норма, поширена в XVII ст., сприяла збагаченню національних бібліотек і збереженню знань.

Грузинські візантійські рукописи (Грузія). Колекція близько 1000 робіт, деякі з них відносяться до V ст. нашої ери; зберігається в Національному центрі рукописів у Тбілісі. Колекція охоплює різні сфери людської діяльності, але особливо багата церковними рукописами.



Архівний Фонд Аральського моря (Казахстан) містить документи періоду 1965–1990 рр. в яких представлені дані по екологічній кризі Аральського моря і подолання її наслідків. Це – унікальний інформаційний фонд для вивчення Аральського моря і причин скорочення його розмірів до 10% в порівнянні з 60-ми роками минулого століття.

Перший повітряний переліт через Південну Атлантику у 1922 році (Португалія). Оригінальні звіти капітана Гагу Кутіньо і капітана Сакадура Кабрала про політ, здійснений у 1922 р.

на гідролітаку над південною частиною Атлантичного океану. Ця віха в історії авіації відзначена першим використанням секстанта в аеронавігації.

Архіви душ Дембуш/Ндембу (Ангола і Португалія) містять приблизно 1160 рукописних документів з кінця XII ст. до початку ХХ ст., виконаних на різних матеріалах. Архіви Ндембу становлять особливу наукову цінність для історії, антропології та лінгвістики. Вони свідчать про зміни, що відбулися під впливом засвоєння португальської мови південно-африканською культурою, що мала переважно усний характер, а також про її вплив як на Португалію, так і на Бразилію.

Документи Програми "Лендсат" (США). Мультиспектральний сканер (MSS) – унікальний апарат, що передає з супутника фотознімки Землі, які дозволяють протягом уже майже 40 років здійснювати спостереження за землею поверхнею, береговими лініями, рифами, а також за природними і зумовленими діяльністю людини змінами на планеті. Ці записи являють собою серію зображень, які були отримані і постійно оновлювалися за допомогою бортових датчиків, починаючи з моменту запуску "Лендсат 1" у 1972 р.

Названі колекції були попередньо затверджені Міжнародним консультативним комітетом Програми "Пам'ять світу" у травні 2011 року, при цьому допускалася можливість незначних змін і пояснень до їх остаточного включення до Реєстру. Всі необхідні поправки в даний час внесені, і Генеральний директор ЮНЕСКО Ірина Боква затвердила рекомендації про занесення до Реєстру Програми нових об'єктів.

Реєстр "Пам'ять світу", в даний час нараховує в цілому 245 мемуарів і документальних колекцій з усього світу. У ньому містяться документи на всіляких носіях з різноманітних матеріалів (камінь, кіноплівка, пергамент, магнітна стрічка та багато іншого).

На фото: Грузинські візантійські рукописи (Грузія). 08.10.2011, "ЮНЕСКО-Пресс"

Підготували **Іван Дивний** та **Валентина Чешко**